

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/105/2018
Identifikačné číslo spisu: 4412215336
Dátum vydania rozhodnutia: 17.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4412215336.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne V. Z., bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. Vladimírom Lamačkom ml., advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Hlavné nám. č. 7, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Vodo hospodárska výstavba, štátny podnik, so sídlom v Bratislave, Karloveská č. 2, IČO: 00 156 752, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésová č. 14, IČO: 36 862 711, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 9 C 171/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. októbra 2016 sp.zn. 5 Co 903/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa v konaní po zmene petitu žaloby vo veci samej z 13. marca 2015 domáhala určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území R., evidované na liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom Nové Zámky, katastrálny odbor ako parcela č. 1381/2 - záhrady vo výmere 625 m²; parcela č. 1381/3 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 99 m²; parcela č. 1386/6 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 29 m², stavba označená ako dom so súpisným č. 419, parcely registra CKN, všetko v podiele 1/1 k celku; parcela č. 1381/5 - zastavaná plocha (dvor) vo výmere 1097 m² v podiele 1 k celku (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“) tvoria predmet dedičstva po poručiťovi O. F. a zomrelému XX. októbra XXXX. Svoj nárok odôvodnila tým, že je právnou nástupkyňou (dcérou) poručiťľa O. F., ktorý na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Nových Zámkoch zo 17. júna 1991, č. D 1595/91 zdedil sporné nehnuteľnosti po poručiťke C. O.. Do dedičstva po nej neboli pojaté sporné nehnuteľnosti. Tieto boli do dedičstva určené až rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 28. februára 1990, sp.zn. 12 C 135/99. Napriek týmto rozhodnutiam sa O. F. márne domáhal toho, aby bol zosúladený reálny stav nehnuteľností so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Kataster nehnuteľností nezapísal vlastnícke právo v prospech jeho osoby, tiež ani v prospech žalobkyne z dôvodu, že žalovaná kúpnu zmluvou z 9. decembra 1987 nadobudla do svojho vlastníctva sporné

nehnutelnosti od O. F. a C. R. za kúpnu cenu 259 696 Kčs. Pri uzavretí predmetnej kúpnej zmluvy sa žalovaná spravovala výpisom z listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie R., avšak rozhodnutím Štátneho notárstva v Nových Zámkoch č. D 1595/91 a rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 12 C 135/89 bol právny stav konvalidovaný a kúpna zmluva nepriamo revidovaná.

2. Rozsudkom zo 7. mája 2015 č.k. 9 C 171/2012-290 Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že sporné nehnuteľnosti tvoria predmet dedičstva po poručiteľovi O. F. žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 1023,30 €.

2.1 V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v konaní bolo preukázané, že O. F. bol v katastri nehnuteľností riadne zapísaný ako vlastník sporných nehnuteľností, a to na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Nových Zámkoch č. D 1595/91, v ktorom dedičskom konaní O. F. nadobudol vlastnícke právo titulom dedenia po poručiteľke C. O.. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 12 C 135/89 sporné nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy z 9. decembra 1987, bolo preukázané, že tieto patria do dedičstva po poručiteľke C. O., tieto boli predmetom dedičského konania a titulom dedenia sa ich vlastníkom stal O. F.. Vlastnícke právo žalovanej tak bolo rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zrušené. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, tak že v konaní plne úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu vo výške 1023,30 €.

3. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovanej rozsudkom z 26. októbra 2016 sp.zn. 5 Co 903/2015 rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil; v časti týkajúcej sa výroku o trovách konania rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1 Na odôvodnenie potvrdzujúcej časti výroku rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Skutkový stav bol ustálený od začiatku konania, strany sporu voči nemu nemali v priebehu konania námietky. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že O. F. mal legitímny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, a to dedenie po poručiteľke C. O. Vlastnícke právo C. O. bolo právoplatne priznané rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 12 C 135/1989, ktorý zároveň anuloval vlastníctvo žalovanej, ktorá nadobudla sporné nehnuteľnosti od nevlastníkov. Okresný súd Nové Zámky v čase konania vo veci sp.zn. 12 C 135/1989 mal vedomosť o kúpnej zmluve z 9. decembra 1987, túto však nezohľadnil a tým vlastníctvo žalovanej neuznal, v dôsledku čoho bolo obnovené dedičské konanie po poručiteľke C. O. a ako novoobjavený majetok boli prejednané aj sporné nehnuteľnosti, ktoré po nej zdedil O. F.. K zápisu jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností však nedošlo. Žalovaná si napriek rozsudku Okresného súdu Nové Zámky vo veci sp.zn. 12 C 135/1989 dala zapísať vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam (titulom nadobudnutia kúpnu zmluvou z 9. decembra 1987), i keď o tomto rozhodnutí a z neho vyplývajúcich právnych záverov mala vedomosť. Na základe takto zisteného skutkového stavu bolo v konaní preukázané legitímne vlastnícke právo O. F. k sporným nehnuteľnostiam, preto v konaní neprichádzalo do úvahy zaoberať sa nadobudnutím jeho vlastníckeho práva vydržaním.

3.2. K odôvodneniu zrušujúcej časti výroku napadnutého rozsudku, odvolací súd uviedol, že sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vôbec nevyporiadal s tým, že žalobkyňa menila počas konania petit žaloby, čo malo vplyv na dĺžku daného sporu. V tejto časti preto odvolací súd považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

4. Žalovaná proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedla, že oba sudy sa nezaoberali skutočnosťami, ktoré nastali po smrti O. F., respektíve po smrti C. O., a to že žalovaná nadobudla sporné nehnuteľnosti v dobrej viere, v dôvere v správnosť a úplnosť údajov zapísaných v katastri nehnuteľností v čase podpisovania kúpnej zmluvy. Uvedeným chybným postupom oboch súdov tak došlo podľa jej názoru k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, nakoľko v danom prípade ide o závažnú a podstatnú vadu súdneho konania, ktorá má za následok justičný omyl v predmetnom súdnom konaní. Žalovaná sa tiež nestotožnila s názorom oboch súdov v tom, že v konaní pripustili zmenu žalobného petitu žalobkyne, čím došlo rovnako k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny

proces. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaná žiadala, aby najvyšší súd rozsudky súdov oboch nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom odvolacieho súdu, tento považuje za skutkovo, právne a vecne správny a zákonný.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP). Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

8. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. K prípustnosti dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmätočnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

12. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplýva, že žalovaná vyvodzuje jeho prípustnosť z toho, že a/ súdy v konaní nedostatočne zistili rozhodujúce skutkové okolnosti (nezaoberali sa skutočnosťami, ktoré nastali po smrti O. F., respektíve po smrti C. O.); b/ rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnych právnych záveroch, keď v konaní pripustili zmenu žalobného petitu.

12.1 V súvislosti s namietanou vadou konania spočívajúcou v nedostatočnom zistení rozhodujúcich skutkových okolností, najvyšší súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP

nezakladá nedostatočné zistenie rozhodujúcich okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

12.2 Obdobne prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

13. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nevyplýva. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.